1803. No. 73

BATAAF- SCHE
LEEUWARDER COURANT.

SATURDAG DEN 18 JUNY.

VERVOLG der belangryke Engelsche Stukken, reeds gedeeltelyk in onze voorigen medegedeeld:

No. 50. *Downingstraat*, 4 April 1803.

Aan zyne Excellentie, Lord *Withworth*, enz.

„ Mylord! Het is een stuk van dringend belang geworden, dat de discussien, die zo langen tyd tusschen zyne Majesteit en het Fransch Gouvernement plaats gehad hebben, tot eene uitkomst gebragt worden binnen zulk eenen korten tyd, als bestaanbaar is met de deliberatien, die aan voorwerpen van zulk een groot gewigt moeten besteed worden.

„ De laatste Nota, door den Generaal *Andreossi* uit naam van zyn Gouvernement ingeleverd, ter beantwoording van myne Nota van den 15 laatstleden, ontwykt alle opheldering, en zelfs alle discussien, omtrent de punten, waar over door zyne Majesteit beklag gedaan is.

„ Byaldien het Fransch Gouvernement ernstig voornemens zyn mogte, om by dezen loop van handelen te volharden, kan er geene hoop zyn, om de tegenwoordige Negotiatie tot een gelukkig einde te brengen. Het is derhalven van aanbelang, dat gy allerduidelykst, by de eerste aanvraging, van hetzelve te weten komt, of het genegen zy om tot eene opheldering te treden omtrent de punten, waar over zyne Majesteit geklaagd heeft, en tot zulk eene schikking te komen, welke berekend is om de geschillen te vereffenen, die thans tusschen de beide Gouvernementen plaats hebben; en ten dien einde zult gy eene Nota inleveren van den inhoud, als hier nevens is ingesloten. Het is mogelyk, dat het Fransch Gouvernement blyft voortgaan, met alle discussie omtrent de punten in questie te ontwyken, en zig eeniglyk bepaalt tot de *cathegorische* vordering, dat Maltha onmiddelyk ontruimd worde. In dat geval, is het zyner Majesteits begeerte, dat gy de verklaaring zult doen van de onmogelykheid, dat de betrekkingen van vriendschap tusschen de beide Landen blyven voortduuren, en van de noodzaaklykheid, waarin gy U bevinden zult, van binnen een zekeren tyd Parys te verlaaten. Maar byaldien het, van den anderen kant, zig gereed mogte toonen om in discussie te treden, en eene redelyke opheldering en voldoening te geven, is het van aanbelang, dat gy zonder tyd-verlies onderrigt wordt van de begrippen van zyner Majesteits Gouvernement, omtrent het geene beschouwd zoude mogen worden als eene billyke vereffening der verschillen, die er op dit ogenblik tusschen de beide Gouvernementen bestaan.

„ Ik heb daarom, op last van zyne Majesteit, hier nevens ingesloten een Ontwerp van schikking, dat, onder de tegenwoordige omstandigheden, met de denkbeelden van zyner Majesteits Gouvernement zoude instemmen; dat eene zekerheid zoude verschaffen voor die voorwerpen, welke beschouwd worden in gevaar gebragt te zyn door de ondubbelzinnige openlegging der bedoelingen van den eersten Consul; en dat, ter zelfder tyd, de eer van het Fransch Gouvernement volkomenlyk zoude bewaren. —— Ik ben altoos, enz."

(*getekend*) HAWKESBURY.

[*Het eerste Stuk hierboven ingesloten.*]

NOTA.

„ De Ondergetekende, Ambassadeur-Extraördinair zyner Groot-Brittannische Majesteit, heeft van zyn Hof bevel ontvangen, om de navolgende Communicatie aan het Fransch Gouvernement te doen.

„ Zyne Majesteit heeft met groot leedwezen bespeurd, dat het Fransch Gouvernement blyft voortgaan met het terugge houden van alle voldoening en opheldering omtrent de punten waarover hy geklaagd heeft: en dat ter zelfder tyd, terwyl het alle discussien omtrent het voorwerp zyner vertoogen ontwykt, het blyft volharden by zyne vordering, dat het Eiland Maltha met den eersten, door 's Konings Krygsmagt ontruimd worde.

„ Zyne Majesteit kan nimmer zo verre vergeten, wat hy aan hem zelven en aan zyn Volk verschuldigd is, dat hy in zulk eenen loop van handelen zou berusten. Hy heeft derhalven den Ondergetekenden gelast, om allerduidelykst van het Fransch Gouvernement aftevraagen, of het besloten hebbe te blyven volharden in het terug houden van alle voldoening en opheldering omtrent de punten, waar over zyne Majesteit geklaagd heeft; dan wel, of het genegen zy, zonder verwyl, zodanige voldoening en ophelderingen over den tegenwoordigen toestand van Zaaken te geven, als den weg zouden kunnen baanen tot eene schikking, welke berekend ware om de verschillen te vereffenen, die thans tusschen de beide Gouvernementen plaats hebben?

„ Het is zyner Majesteits vuurigst verlangen, dat, door deze wyze van handelen, een eind moge gemaakt worden aan den staat van onzekerheid en verbittering, die zo nadeelig zyn moet voor de belangen der beide Landen; en dat beide de Gouvernementen, door dezelfde beginzels van rechtvaardigheid en gematigdheid bezield, overreed mogen worden om zaam te werken tot zodanige maatregelen, als het eigenäartigst geschikt zyn, om derzelver duurzaame gerustheid te bevorderen."

(*getekend*) WITHWORTH.

(*Het tweede stuk, hier boven ingesloten.*)

PUNTEN *van* SCHIKKING, *by Tractaat of Conventie te sluiten tusschen zyne Majesteit en het Fransch Gouvernement.*

„ Maltha voor altoos in het bezit van zyne Majesteit te verblyven. De Ridders der Orde van *St. Jan* door zyne Majesteit vergoeding te ontvangen voor eenig verlies van eigendom, dat zy ten gevolge van zodanige schikking, zouden mogen lyden.

„ Holland en Zwitzerland door de Fransche Troepen te ontruimen.

„ Het bezit van het Eiland Elbe door zyne Majesteit aan Frankryk bekragtigd, en de Koning van Etrurien erkend te worden.

„ De Italiaansche en Ligurische Republieken door zyne Majesteit erkend te worden, voorbehoudens eene schikking, in Italien te maaken ten behoeve des Konings van Sardinien, die eene behoorlyke vergoeding voor hem zyn mag."

No. 51. EXTRACT *uit eene Depêche van Lord* Withworth *aan Lord* Hawkesbury, *gedagtekend* PARYS, 7 *April* 1803.

„ Mylord! Ik heb uwer Lordschaps Depêches van den 4 dezer, met de ingeslotene stukken, gister avond ontvangen; — en ik zal waarschynlyk, in den loop van dezen dag, de gelegenheid hebben, om aan den Heer *Talleyrand* de my toegezondene Nota mede te deelen, welke ik ten dien einde in het Fransch zal overzetten."

(*getekend*) WITHWORTH.

No. 52. PARYS, 7 April 1803.

Aan den Wel Edelen Lord *Hawkesbury*, enz.

„ Mylord! Zedert het schryven myner voorgaande Depêche, heb ik den Heer *Talleyrand* gezien, en hem de ingeslotene Nota medegedeeld, welke ik vertrouw, dat uwe Lordschap bevinden zal eene zo naauwkeurige vertaaling als mogelyk te zyn van die, welke ik van uwe Lordschap ontvangen heb. Hy las dezelve met veel oplettendheid, en, toen hy er mede gedaan had, scheen hy in verwagting te zyn, eenige verdere opening van my te zullen ontvangen. Op myn verzoek, dat hy zig omtrent myne Nota geliefde te verklaaren, zeide hy te hoopen, dat ik hem het hoofdzaakelyk zoude opgeven van die punten, waaromtrent in de Nota verzekerd werd, dat het Fransch Gouvernement zo herhaaldelyk alle opheldering en voldoening geweigerd had. Ik zeide hem, dat het volstrekt nutteloos geweest zoude zyn te herhaalen, het geene reeds zo dikwyls te vergeefsch was aangedrongen; dat hy zeer wel weten moest, dat de opheldering het gedrag van Frankryk betrof, en het stelzel van zelfs-vergrooting, 't welk zy bestendiglyk agtervolgd had, zedert de sluiting en in regelregte schending van het Tractaat van Amiens, gegrond, gelyk het onbetwistbaar was, op den staat van bezitting der beide Landen op dien tyd; dat, met betrekking tot de voldoening, dezelve baarblykelyk betrof de onverdedigbaare aantygingen en beschuldigingen tegen zyner Majesteits Gouvernement, tegen den Officier, Hoogstdeszelfs Krygsmagt in Egypten commandeerende, en tegen de Britsche Armée in die kwartieren, vervat in het officieel Rapport van den Collonel *Sebastiani*. Hy was in geenen deele genegen te erkennen, dat een of ander dezer gevallen de verzekering konde wettigen, dat het Fransch Gouvernement geweigerd had opheldering en voldoening te geven, en hy grondde zig hier op, dat men van deze transactie nooit anders dan zeer ter loops en in het voorbygaan gesproken had; dat er nimmer eenige opheldering gevraagd was omtrent eenige bepaalde byzondere transactien, het zy in Italien, of te ergens elders, en dat, zo men dezelve gevraagd hadde, die onmiddelyk zouden zyn gegeven geworden; en dat de taal van den Collonel *Sebastiani* geheel niet in vergelyking gesteld konde worden met die, welke de Majoor *Wilson* gebezigd had, in zyn Verhaal van den Veldtogt van Egypten. Ik drong aan op het groot verschil tusschen een gewoon particulier Geschrift gelyk dat, waar op hy zinspeelde, en een Rapport aan den eersten Consul, door hem in zyn officieel Papier gepubliceerd. By die gelegenheid, toonde de Heer *Talleyrand* zig gezind, om de *authenticiteit* van den *Moniteur* in twyffel te trekken. Om kort te gaan, de ongegrondste verzekeringen werden in de plaats van bewysredenen gesteld; en daar onder moet ik noodwendig plaatzen die, welke reeds zo dikwyls herhaald is, dat de eerste Consul alle gedagten hoegenaamd op Egypten heeft opgegeven, en wy gevolgelyk geen voorwendzel konden hebben, om Maltha te behouden.

„ Hy verzekerde my voor het overige, dat hy het nog dien avond aan den eersten Consul zoude mededeelen, en dat hy op morgen, naar alle waarschynlykheid, eene communicatie ten antwoord aan my zou hebben te doen. —— Ik heb de eer, enz."

(*getekend*) WITHWORTH.

[*Ingesloten Stuk, in dit No. 52 bedoeld.*]

„ Dit is eene bloote Vertaaling van het eerste ingesloten Stuk, in No. 50 hier boven."

No. 53. PARYS, 9 *April* 1803.

Aan den Wel-Edelen Lord *Hawkesbury*, enz.

„ Mylord! —— In myn gesprek met den Heer *de Talleyrand* op gister avond, vond ik hem, na dat hy den eersten Consul gezien had, meer geneigd, om den zaakelyken inhoud der Nota, welke ik hem daags te vooren had overgegeeven, te betwisten, dan om my eenige verdere opheldering te verschaffen. Hy zeide my, dat, ten einde regelmatig voort te gaan, het noodzakelyk zyn zoude, dat het Fransch Gouvernement naauwkeuriglyk onderrigt werd, welke de voorwerpen waren, die zulk eene ongerustheid verwekt hadden, en waaromtrent men geliefde te zeggen, dat alle opheldering was geweigerd geworden. Dat, offschoon dit punt, misschien, in een algemeen gesprek aangeroerd geweest ware, er echter nimmer eene specifieque klagte gedaan was op zulk eene wyze, dat dezelve eene formeele opheldering vorderde. Ik zeide hem, dat, byaldien het de bedoeling van het Fransch Gouvernement zyn mogte, den tegenwoordigen toestand van twyffeling en onzekerheid te rekken, die bedoeling inderdaad bereikt kon worden voor den korten tyd van eenige weinige dagen, om dat ik op dit moment wel gedwongen zyn zoude, my daaraan te onderwerpen; maar ter zelfder tyd moest ik hem verklaaren, dat zulks geen het minste voordeel konde aanbrengen, maar integendeel dienen zoude, om zodanig eene recapitulatie van het systema en het gedrag, zedert het Tractaat van Amiëns gehouden, te provoceeren, als het voorkomen zoude hebben van een Manifest, waarvan elke stem de volledigste overtuiging zou met zig dragen voor elk en een iegelyk in Europa; dat het derhalven, ter bereiking van het doelwit, 't welk beide de partyen zig voorstelden, dat naamenlyk van het sluiten eener minzaame schikking te verhaasten, my veel geschikter voorkwam, de zaak op te vatten op den grondslag, dien ik zoude voorslaan, en waarby zy niets meer zouden erkennen dan het geen volstrekt onbetwistbaar was, te weeten: dat, byaldien het Fransch Gouvernement een recht uitoeffende, om zyn invloed en zyn grondgebied uit te breiden, met schending van den geest van het Tractaat van Amiëns, als dan Groot-Brittannien, zo zy verkoos zig daar van te bedienen, ('t welk ik my verzekerd hield, dat zy niet verder doen zoude, dan noodzaakelyk was als een maatregel van zekerheid;) een ontwyffelbaar recht bezat, om een tegenwigt te zoeken. Hy scheen niet geneigd, om deze stelling te betwisten, maar eerder om toeteestemmen, dat zulk een recht bestond, en ingeroepen kon worden op grond van de aanwinningen, die Frankryk gemaakt had. Omtrent het punt van voldoening, vond ik hem halstarriger. Hy zeide, dat de eerste Consul gestoten was over het woord *Satisfactie* (Voldoening) waar aan hy eene uitlegging gaf, welke ik nimmer begrepen heb daaraan te behooren, als inhoudende een denkbeeld van *meerderheid*; zo dat, wanneer het Britsch Gouvernement van de Franschen eenige voldoening vroeg, het zig daar door eene meerderheid aanmatigde. Ik zeide hem, zo als het gewisselyk door ieder een verstaan moest worden, dat de vraag van voldoening inhield, dat de eene party door de andere beledigd was; en dien ten gevolge het recht had, om zulk eene voldoening te vragen; dat een mindere een gelyk recht had, om die te vragen van eenen meerderen; maar dat, in het geval in questie, een volkomen gelykheid bestond, en dat er gevolgelyk geene belediging konde gevonden worden, dan in de handelwyze, welke zodanig eene aanvrage noodzaakelyk maakt. De discussie van dit punt hield ons eenen geruimen tyd bezig, zonder iets beslissends voort te brengen.

„ Wy kwamen ten laatsten weder op het hoofdpunt der zaak; en hieromtrent kan ik niet zeggen, dat wy iets wezenlyks gevorderd zyn. De Heer *de Talleyrand* herhaalde my, dat de eerste Consul niets meer ter harte nam, dan de noodzaakelykheid te vermyden van de Oorlogen, en dat er geen opoffering was, welke hy niet gaarne doen zoude; uitgezonderd alleen die van zyne eer, om dit doelwit te bereiken. Zyn er dan, zeide de Heer *de Talleyrand*, geene middelen, om beide de partyen te voldoen? Want ter zelfder tyd, dat de Consul blyft staan, en altoos zal blyven staan, op de volkomene vervulling van het Tractaat, zal hy zig niet verzetten tegen eenige wyze, waardoor gy die zekerheid bekomen moogt, welke gy noodzaakelyk acht. Gy zyt niet te vreden met de Onafhangelykheid der Napolitaansche Troepen; welke anderen kunnen dan aan uwe bedoeling beantwoorden? Hy gaf toen een denkbeeld op van een gemengeld Garnisoen, bestaande uit Engelschen, Franschen, Italiaanen, Duitschers, enz. Hy verzogt my, dat ik my nog eenmaal tot uwe Lordschap wilde wenden, en het ingesloten geschrift doen toekomen, 't welk hy in myne tegenwoordigheid opstelde. Ik zeide hem, dat wy slegts tyd verlooren door zulk eene nadere wending tot U; dat myne Instructien stellig waren, en dat men my die waarschynlyk niet had toegezonden, zonder de volkomenste overtuiging. Ik kon nochthans niet weigeren, het geen hy my zo stellig verzogt; en uwe Lordschap zal uit dat stuk schrifts zien, hoe de zaak na deze Conferentie verbleef. Ik wil wel aan uwe Lordschap bekennen, dat myne beweegreden, om tot de overzending van deze zoort van voorslag toe te stemmen, geweest is, dat, ondersteld wy bevonden den eersten Consul altoos even halstarrig, als hy thans schynt te zyn, omtrent het punt van Maltha voor altoos aan ons over te laaten, en dat eene tydelyke bezithouding als de naastbykomende beste zaak beschouwd mogt worden, ietwes van dien aart uit dezen voorslag zoude kunnen ontspruiten. —— Ik heb de eer te zyn, enz."

(*getekend*) WITHWORTH.

(*Vertaaling van het ingesloten Stuk, boven gemeld.*)

„ Het gesprek met den Heer *Talleyrand* op heden heeft ons tot de navolgende uitkomst geleid: geene daad, welke strekken mogt om de Onafhangelykheid der Order van Maltha te schenden, zal immer door het Fransch Gouvernement gedoogd worden. Het aangaan eener overeenkomst omtrent alles, het welk dienen kan, om een eind aan de tegenwoordige moeyelykheden te maaken, of aangenaam aan het Engelsch Gouvernement, en niet strydig met het Tractaat van Amiëns zyn zal, zal by het Fransch Gouvernement geen beletzel vinden. De beweegredenen dezer overeenkomst zullen in de inleiding gevoegd worden, en zy zal betrekking hebben tot de wederzydsche grieven, omtrent welken de twee Gouvernementen het dienstig zullen oordelen, elkander onderling te verstaan."

No. 54. EXTRACT *uit eene Depêche van Lord* Withworth *aan Lord* Hawkesbury, *gedagtekend* PARYS 14 *april* 1803.

„ Zints myne laatste is de Onderhandeling tot een stilstand gekomen, in verwagting, naar ik onderstel, van het antwoord, het welk koomen mag op de opening die ik aan uwe Lordschap op den 9 dezer mededeelde, en welke men, niettegenstaande de weinige hoop, die ik gegeven heb, verwagt een goede uitwerking te zullen doen. Morgen, zal ik, naar alle waarschynlykheid, in bezit van dat antwoord van uwe Lordschap, en in staat zyn, om nog stelliger te spreken."

No. 55. *Aan den Wel Ed. Lord* Withworth K. B., enz., enz., enz.

Downingstraat 13 April 1803.

„ Mylord! Zyne Majesteit heeft van zyne Chargé d'Affaires te Hamburg het allerzonderlingst verslag bekomen van het gedrag van den Heer *Reinhard*, den Franschen Minister in die Stad, met opzigt tot een alleronbeschoftst en onverdedigbaar Libel op zyner Majesteits Gouvernement. Hy heeft de verzekering bekomen, dat de Fransche Minister het plaatzen van het gezegd Libel in de officieele Courant der Stad Hamburg voorgeslagen hebbende, en die plaatzing in het begin geweigerd zynde, hy Franschen Minister zo ver ging van, in zyne officieele hoedanigheid, de plaatzing van het Artikel op een bevel van den Senaat te eischen. Zyne Majesteit is ongenegen, om te gelooven, dat het Fransch Gouvernement een zo hoonenden aanval op zyner Majesteits Gouvernement, en een zo stoute schending van de Onafhangelykheid eens neutraalen Staats gewettigd hebbe. Het is zyner Majesteits welbehagen, dat gy deze omstandigheden aan het Fransch Gouvernement mogt mededeelen, en te gelyker tyd de onmogelykheid te kennen geven, om de tegenwoordige discussie tot een minnelyk eind te brengen, ten zy aan zyne Majesteit eenige voldoening gegeven worde, voor den hoon, hem op de bovengemelde wyze door den Franschen Minister te Hamburg in het aangezigt van Europa aangedaan. Ik heb de eer, te zyn, enz."

(*getekend*) HAWKESBURY.

(*Het vervolg op Pagina vier.*)

mogelykheid, waarin ik my bevond, om dien aan uwe Lordschap over te zenden. Ik betuigde myn leedwezen over den loop, dien de Onderhandeling nam, en dat de eerste Consul zig zo weinig scheen te laaten gelegen leggen aan de verschrikkelyke gevolgen, die daar uit mogten ontstaan, dat hy gedogen konde dezelven te laten overwegen door een verkeerd begrip van waardigheid. En ik voegde er by, dat, welk eene gemakkelyke berusting hy ook by anderen mogt ondervonden hebben, de beroeping, dat het met de waardigheid der Fransche Republiek niet strookte, voldoening of zekerheid te geven, wanneer beiden met rechtvaardigheid konden gevorderd zyn, nimmermeer konde aangenomen worden by Groot-Brittannien.

De Heer *Talleyrand* hoorde alles, wat ik zeggen konde, met de uiterste gelatenheid aan; desniettemin had hy niets voldoende in te brengen, en scheen onwillig, om het eerst het gesprek af te breken. Hy bragt gedueriglyk den zelfden onaannemelyken voorslag te berde, my verzoekende, dat ik dien ten minsten aan uwe Lordschap zoude mededeelen. Dit, zeide ik hem, kon ik niet weigeren te doen, vermits alles, wat tusschen hem en my voorviel, pligtshalven het onderwerp zyn moest myner verslag-gevingen aan uwe Lordschap. Nogthans verklaarde ik ter zelfder tyd, dat ik my zelven op geenerley wyze gerechtigd rekende, om de uitvoering van eenige Instructien, die ik intusschen zoude mogen ontvangen, strekkende tot het ten einde brengen dezer Onderhandeling, op te schorten, in de verwagting van eenige verandering, welke zodanig een voorslag te weeg mogt brengen. Alles, wat ik doen konde, en dit zoude ik zekerlyk doen, was, dat ik het *Ultimatum*, byaldien zyne Majesteit goed vond, my hetzelve te doen geworden, eerst confidentieel aan den Heer *de Talleyrand* zoude mededeelen, alvorens ik het officieel by hem inleverde als Minister der Buitenlandsche Zaaken. Hy verzekerde my, dat hy deze handelwyze beschouwen zoude als een nieuw blyk van myne zugt tot bevrediging, en dat hy als nog de hoop niet konde opgeven, dat de verschillen zouden mogen vereffend worden. Ik herhaalde hem, dat, zo de hoop gegrond was op zyne verwagting, dat zyne Majesteit zoude kunnen bewogen worden, om van zyne vorderingen af te gaan, hy zig zelven bedriegen zoude met zulk eene hoop te voeden.

Het overige van ons gesprek liep over de rampspoeden, die het gevolg moesten zyn van het mislukken onzer pogingen, om eene Vreedebreuk te vermyden. Hy liet my voelen, dat Holland, Napels en andere Landen, die met Groot-Brittannien in connexie waren, de eerste slagtoffers van den Oorlog zyn zouden. Ik vroeg hem, of hy dan dagt, dat zulk eene handelwyze de glorie van den eersten Consul zoude vermeerderen, en of de val van onschuldigen en verdedigloozen, die niet eerder zoude bezoedelen, en, by slot van rekening, niet slegts de eerlyke Lieden in zyn eigen Land, maar elk Gouvernement van Europa, tegen hem vereenigen? Dat zulks gewisselyk meer verontwaardiging dan schrik in Engeland zoude verwekken, ter zelfde tyd dat het dienen zoude, om ons nog sterker indruk te geven van de noodzakelykheid, om geene middelen te verzuimen ter beperking van een vermogen, zo verderfelyk uitgeoeffend. Ik kon my niet weerhouden van er by te voegen, dat, offchoon er tot nog toe geen werkelyke daad van Vyandelykheid had plaats gehad, de inge kankerde verbittering nogthans, waar mede onze Koophandel, onze nyverheid, en ons crediet, was aangetast geworden, overal en alomme, waar Frankryks invloed zig uitstrekte metterdaad byna op hetzelfde uitkwam, daar het tot een bewys diende, als een nieuw by voegzel tot het algemeen Systema van den eersten Consul, dat zyne bedoeling was, onder het masker van den Vreede, de zelfde handelwyze te blyven voortzetten, welke de voorige Gouvernementen van Frankryk gevolgd hadden.

„ Ik vertrouw thans eeniglyk op de uitwerking van het *Ultimatum*, dat hem ten minsten zal overtuigen, dat wy het ernstig meenen, en dat hy van rekken en uitstellen niets te wagten heeft."

(*getekend*) WITHWORTH.

„ PS. Uwer Lordschaps Depêches van den 23 dezer, met het ingeslotene, zyn my, de zen avond ten negen uur, door den Boodschapper *Shaw* overhandigd. Ik zal morgen ochtend den Heer *Talleyrand* gaan spreken."

(*Het Vervolg in onze volgende.*)

DUITSCHLAND en bygelegene LANDEN.

HAARBURG *den 9 Juny.* De Fransche Troepen zyn gister ten getale van 1800 Man hier, en in onze nabuurschap ingerukt. Hier in de Stad zyn 500 Man geinkwartierd.

Ook Stade is door de Fransche Troepen bezet.

Den 6 dezer is de Vesting Hameln, bereids aan de Fransche Troepen overgegaan.

BREMEN *den 9 Juny.* Eene Colonne Fransche Troepen is heden van de Allerheilangs ons Stadsgebied over Licenthal naar den kant van Hagen, Slotel, Lehe, enz., gemarcheerd. Voor 't overige is hier alles rustig.

HAMBURG *den 11 Juny.* Den 7den is de Adjudant *Beaumez*, Adjoinct van den Generalen Staf der Fransche Armée, van Hanover met Depêches welke men meent dat van groot gewicht zyn, van den Generaal en Chef *Mortier* aan den alhier residerenden Fransche Gezant *Reinhard*, aangekomen.

FRANSCHE REPUBLIEK.

PARYS *den 9 Juny.* De Bataafsche Commissarissen, die zich nog steeds hier bevinden, zullen, zegt men, tot eene buitengewoone audientie toegelaten, of anders waarschynlyk, indien zy nog zo lang in deze Stad vertoeven, by die van de toekomende maand aan den eersten Consul voorgesteld worden. —— De Heer *van Dedem* is eerst voorleden Maandag, niet naar den Haag, maar naar Stuttgardt vertrokken.

Door den Kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Parys is, aan den eersten Consul van de Fransche Republiek, gedaan de volgende Aanspraak:

BURGER, EERSTE CONSUL en PRESIDENT!

„ De Godsdienst is wezenlyk de Vriend des Vreedes, en dit Caracter behoort op eene uitmuntende wys aan den Godsdienst van het Euangelium: Het was derhalven voor den Kerkenraad van de Gereformeerde Kerk van Parys een aangenaame gewaarwording, toen dezelve U mogt begroeten, als hebbende de brandende toorts van wanorde uitgebluscht en eindlyk den Olyftak des Vreedes, met de Lauren der Overwinning, in deszelfs plaats gesteld. Helaas! Burger, eerste Consul, waarom hebben wy niet langer de vrugten van uwen arbeid mogen genieten! En waarom heeft eene Natie, nog wangunstiger over onzen herboren voorspoed dan over den goeden uitslag onzer Krygsbedryven, U op nieuws genoodzaakt het Zwaard aantegorden? Wy beklagen met U deze droevige noodzaaklykheid; maar, even gelyk gy, vol vertrouwen op de zegen van eene goede zaak, komen wy onzen wensch voegen by dien van geheel Frankryk, en U aanbieden de medewerking van alle onze vermogens, om deze gewenschte zegen te verzekeren.

„ Het Consistorie der Gereformeerde Kerk van Parys is genoegzaam geheel zamengesteld uit Burgers, die als Grondeigenaars, als Magistraatspersonen, als Kooplieden, reeds met eere opgeschreven zyn onder de geenen, die niets te dierbaar in de Waereld hebben, om het Vaderland over een onrechtvaardigen aanval te wreken, en die zelfde Burgers bieden, als Leden van een Godsdienstig Bestuur, U de hulde aan van hunne volkomen verknogtheid; en terwyl de liefde tot de menschheid hun het vurigste verlangen voor de wederkering van den Vreede inboezemd, zet de Nationaale eer, die door den Godsdienst niet kan gewraakt worden, hen aan, om met al hunne kragten U in de wettigste verdediging te ondersteunen. Ja! zy verheugen zich om te behoren tot de vereeniging van alle rangen en standen, die de groote bevolking der Republiek uitmaken.

„ Ontvangt goedgunstiglyk, Burger eerste Consul! de edelmoedige deelneming in deze Patriottsche geestdrift: Moet onze *Josua* stryden, onze *Mozessen* zullen niet moede worden hunne handen uittestrekken tot den God der Heirscharen, om den zegen afteismeken over de nieuwe ondernemingen onzer Legerbenden, zo luisterryk gewoon te overwinnen; en de onvermydelyke uittarting, van de zyde onzer Vyanden, zal niet anders strekken dan om ons duurgekogt geluk en onze rust op nieuwe Zuilen te vestigen.

„ Gedaan in het Consistorie te Parys, Woensdag den 1 Juny, en getekend den volgenden Zondag."

In aller Naam:

P. H. MARRON, President.

RABAUT, *de Jonge*, Secretaris.

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

NYMEGEN *den 11 Juny.* Op het oogenblik, dat de overgave van Hanover ons het einde van den doortogt der Fransche Troepen door deze Streeken, en van onze kwelling, scheen te beloven, hebben wy de aanzegging bekomen, om ons nogmaals gereed te houden tot den ontvangst van twintig duizend Man, die men zegt almede naar Hanover bestemd te zyn, doch die men alhier hoopt, het Campement te zullen uitmaken der Observations- of Reserve Armée, die in Overyssel moet zamenrukken, vermits anderzins men het droevig vooruitzigt zou hebben, dat de doortogt van Troepen zig niet tot de aangekondigde twintig duizend Man zou bepaalen.

OMMEN *den 13 Juny.* Zints onzen laatsten Brief van den 2 dezer, houd de inkwartiering alhier en op het Karspel, nog dagelyks haaren voortgang. —— Den 3den waren naauwlyks de Husfaren van het 5de Regiment van hier naar Coeverden getrokken, of men zag weder een Compagnie Artilleristen, en 's namiddags 4 Kruidwagens, met verscheidene Muilezels bespannen, binnen komen, om 's nachts alhier te blyven, gelyk dienzelfden nacht alhier voor de Brug over bleef, de Brigade Generaal *Pastor*, welke den volgenden morgen in eene Koets met 6 Paarden bespannen, op Coeverden vertrok. Den 4 Juny werd alhier en op het Karspel geinkwartierd, de 53ste halve Brigade, bestaande uit ongeveer 1600 Man, hebbende den tocht, zonder rustdag te houden, van Maintz herwaards, onafgebroken voortgezet; deze den volgenden morgen uitgetrokken zynde, had men op Zondag den 5 Juny op het Karspel slechts 40 à 50 Man achter aankomende Militairen gehuisvest; komende des avonds nog eenige Karren van Nymegen zwaar geladen met Zakken, gevuld met nieuwe Monteringen voor de Fransche Armée binnen, die almede, op het Karspel haar nachtverblyf namen. De Godsdienst kon echter dien dag, tweemaal, ongehinderd waargenomen worden. — Den 6 Juny kwam alhier aan het 5de Regiment Jagers te Paard, van welke men echter drie Compagnien, doch niet zonder moeite, bewegen kon, verder naar den Hardenberg door te trekken, blyvende de Staf met een Compagnie alhier, en de overigen op het Karspel, tegen den avond trokken hier 2 Couriers door, komende uit Parys. kort daarna, in eene Koets met 6 Paarden bespannen gevolgd, door den Generaal *Rapp*, Adjudant van den eersten Consul, welke, na een weinig alhier getoefd te hebben, zyne reis, over Coeverden, naar de Armée vervorderde. —— Na het vertrek van gemelde Jagers, was het den 7 Juny alhier stil; voorlopig hoorde men thans, uit Munster-Meppen de meer bevestigde tyding, der capitulatie van Osnabrug, Diepholt en Hanover, ook berichtte men, dat de Franschen ter zelfder verblyfplaats op Quakenbrugge, en grote vorderingen van eenige duizenden Ellen Laken te Osnabrugge gedaan hadden. —— Voorts was er den 8, 9, 10 en 11den hier een merkelyke doormarsch, schoon de meer en meer met zekerheid verspreide tydingen van het ontslag en van nog verscheidene Troepen, den Ingezetenen nieuwe zorgen veroorzaakten, noch Landman, noch Stadsbewoner, gerust terug kon keren, tot zyne hoogstens, welke tot zyne schade, reeds te lang belemmerd was geworden. Deze vooruitzichten wierden dan ook werkelyk op den 12 Juny weer vervuld. Men kwam gelukkig eerst tot den openbaren Godsdienst in de Kerk zaam gekomen, toen de tyding kwam, dat de van Zwolle aannaderende Troepen, die men eerst op den middag verwagte, niet verre af waren; dus zag men dan ook wel haast binnen trekken, 450 Man met een 60 Gevangenen (zynde, zegt men zulken, welke by eene der laatste Requisitien van Manschappen in Frankryk, zig eerst vrywillig aangegeven hadden, dog daarna weggelopen, weer achterhaald waren geworden) geleid door 6 Dragonders en 17 Husfaren van het 5de Regiment. De meesten van dezen, wierden in de Buurtschappen gezonden. Voor de Gevangenen, met de daar toe behoorende wagthoudende Krygslieden, moest terstond de Kerk, als tot hun bewaarplaats, voor dezen dag en den volgenden nacht ingeruimd worden; hetwelk de, tot den Godsdienst uit de Buurtschappen, zaamgekomen menigte, in haare oogmerken te leur stelde, en naar haare Woningen, met overylinge terug deed keren, om de nieuw aangekomen Gasten van Huisvestinge en andere Noodwendigheden te voorzien, terwyl de tyding der aanmarsch van nog meerder Krygsvolk, den uitgeputten Ingezeten alle lust en moed beneemd.

UTRECHT *den 14 Juny.* Heden morgen om 6 uuren, is een Detachement van 60 Man Bataafsche Husfaaren, komende uit 's Hertogenbosch, langs dezer Stads Cingels, naar Amsterdam gemarcheert.

Het eerste Battaillon van de 6de halve Brigade Bataafsche Infantery, komende uit Leyden, en gedestineerd om over Zeyst, naar de Observations-Armée by Zwol te marcheeren; wierdt, terwyl hetzelve langs dezer Stads Cingels marcheerde, door een Staaten-Boode ingehaald, welke aan hun contra-orders bragt, zo dat zy direct regtsomkeert maakten en daadelyk den terugmarch naar Leyden aannamen. Gezegde Bode, is in aller yl door deze Stad naar Zwol vertrokken, om, naar men wil, aan het eerste en tweede Battaillon van de vyfde halve Brigade, insgelyks de orders over te brengen, dat het eerste naar Utrecht, en het ander naar Doesburg, derzelver Garnisoenplaatzen, moet terug keeren.

DEN HAAG *den 14 Juny.* Zondag l. l. tegen den middag, kwam alhier eene Fransche Ordonnance by den Ambassadeur *de Sémonville* aan met Depêches, behelzende: dat de 54ste halve Brigade Fransche Troepen naar deze Residentie op marsch was, en (zo als men reeds zederd eenige dagen verwagt had) provisioneel in dezelve Garnisoen houden zou. —— Ten vyf uuren trok gemelde halve Brigade alhier binnen. De Raad der Gemeente vergaderde terstond, ten einde de nodige maatregelen ter Inkwartiering te nemen, dewyl er geene Casernen voor handen waren, en kort daarna wierd door den publicken Omroeper bekend gemaakt, dat de Ingezetenen zich moesten gereed houden om de Troepen te logeeren, hetgeen dan ook in orde geschiedde. Vervolgens is het Staatsbewind buitengewoon vergaderd geweest, en dien zelfden dag hebben de Generaal en Chef *Victor* en de Ambassadeur *de Sémonville* Fransche Eerewagten bekomen. Morgen of overmorgen verwagt men een Regiment Jaagers te Paard. —— De Wagt aan de zogenaamde Prins *Maurits*-Poort van het Binnenhof is reeds door een Detachement Franschen bezet.

Volgens eene order van den dag, gisteren op de Paradeplaats aan de Troepen gecommuniceerd, zal de Collonel *Du Ry*, voor als nog, doch ondergeschikt aan den Generaal *Victor*, het plaatslyk Commando in deze Residentie blyven voeren.

Naar men verneemt is door het Staatsbewind, aan de Departementaale Bestuuren aangeschreven, om alle de Engelschen, tot de Land of Zeemagt behoorende, en die zich in derzelver respective Departementen zouden mogen bevinden, te doen arresteeren.

De verandering in het Bestuurs der Zaaken van Oorlog door de ontbinding van den Raad, welke daarmede belast was, heeft werkelyk plaats gehad, en de Burger *Pyman*, voormaals Agent van Oorlog, is wederom aan deszelfs hoofd geplaatst onder den titel van Staats-Secretaris tot het Departement van Oorlog. Tot Secretaris is den Burger *Pyman* toegevoegd Mr. *F. H. Racher*, thans Lid van den Hogen Militaire Vierschaar; en, inmiddels het nieuwe Bestuur het oude vervangen zou hebben, was de Algemeene Secretaris van het Staatsbewind Mr. *C. G. Hultman*, met de Portefeuillie van Oorlog belast. Ondertusschen heeft deze laatste de opgenomen last niet lange behoeven waartenemen, vermits de Burger *Pyman* reeds op heden de functien van den op Saturdag l. l. ontbonden Raad heeft overgenomen.

De Engelsche Afgezant *Liston*, is gisteren met eenen gunstigen wind, van Hellevoetsluis naar Harwich afgezeild.

Den 24 May l. l. wierdt door bovengezegde Afgezant, de volgende, na deszelfs vertrek publiek gewordene, Nota, aan den Staats-Secretaris van Buitenlandsche Zaaken, gepresenteerd:

„ Het is op bevel myns Hofs, Mynheer, dat ik U verzoek, aan het Bataafsch Gouvernement de navolgende bedenkingen te willen voorleggen.

„ De Koning is aangevuurd door het levendigst verlangen, om staat te zyn, te beletten, dat niet de nieuwe Oorlog, die uitgebarsten is, zich uitstrekke tot de Landen, die in verbintenis met Frankryk gestaan hebben, en dat het niet in zyne rampen Natien inwikkele: die geen deel hoegenaamd gehad hebben aan de gebeurtenissen, die tot denzelven aanleiding gegeven hebben.

„ Zyne Majesteit echter, kan, ten opzichte der Bataafsche Republiek, het gedrag niet houden, hetwelk zodanige gevoelens hem zouden inboezemen, ten zy het Fransch Gouvernement genegen zy een daar mede strookend Systhema aan te nemen.

„ Indien Frankryk bewilligen wil, om zyne Troepen terstond van het Grondgebied der Bataafsche Republiek terug te trekken: indien hetzelve het Bataafsch Gouvernement ontheffen wil van de verpligting om eenigen bystand te Land of te Zee te verleenen; indien het, eindelyk, de Republiek wil toelaaten geduurende den loop des Oorlogs eene oprechte en volkomene Neutraliteit te bewaaren, zal zyne Majesteit van zynen kant zich verbinden, om zig met eene stricte nauwgezetheid aan eene weerkerige Neutraliteit te houden, en in dat geval, zullen de Schepen, die voorlopig aangehouden mogten zyn, terstond ontslagen worden. Maar, indien de eerste Consul ongelukkiglyk blyft volharden, om het Bataafsch Grondgebied te willen bezetten, en de kragten van het Land in middelen van Vyandelykheid en aanval tegen Groot-Brittannien te verkeeren, zou zyne Majesteit, door het geen hy aan de veiligheid zyner Staaten en aan de dierbaarste belangen van zyn Volk verschuldigd is, zich gedwongen zien, zyne toevlugt te nemen tot die maatregelen, welken de Voorzienigheid in zyne magt gesteld heeft, om de oogmerken zyner Vyanden te verydelen.

„ Het zou, voor het overige, met het gevoel der diepste droefheid zyn, dat de Koning het Bataafsch Gouvernement zou zien medeslepen in eenen Oorlog, die, even weinig met deszelfs neigingen strooken moet, als met die zyner Majesteit zelve."

LEEUWARDEN *den 17 Juny.* De geruchten, dat Hamburg en Bremen reeds door Fransche Troepen zouden bezet zyn, zyn van alle waarheid ontbloot.

⁂ Het DEPARTEMENTAAL BESTUUR VAN FRIESLAND, brengt by dezen ter kennis van de Gageerde Militairen te Water en te Lande, welkers betaaling is aangewezen op het Comptoir der Floreen-rente, binnen dit Departement: dat zy zullen gehouden zyn, de Attestatien de Vitâ, welke alle vierendeels Jaars by het ontvangen van hun Gagement moeten worden overgegeven, na expiratie van dit lopend quartaal, *alleen* af te halen by het Gerechte hunner Woonplaats, tegen betaling van 3 Stuivers, indien zulks van hun wordt gevorderd; in welke Attestatie tevens *de plaats hunner Wooning* zal moeten worden vermeld; blyvende de Advertentie van den 2 May l. l. voor het overige in haar geheel.

Actum Leeuwarden den 10 Juny 1803.

Ter Ordonnantie van het Bestuur,

C. N. VAN DER LET, L. S.

⁂ Mr. E. ROORDA, Ontvanger der Negotiatie, geattesteerd den 22 February 1803, adverteert, dat hy thans ten zynen Comptoire te Leeuwarden, op de gewone dagen en uuren, tot den 22 dezer maand Juny ingesloten, vaceert tot den Ontvangst van het *tweede Termyn* der Fournissementen in bovengemelde Negotiatie ten zynen Comptoire ingetekend.

⁂ Heden morgen verlostte zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *HENRICA WIERSMA*, Huisvrouw van

Dockum den 10 Juny 1803. Mr. E. J. SCHULTZ.

⁂ Heden trof ons eenen gevoeligen slag, daar het den Grooten Regeerder van Hemel en Aarde behaagde, in den weg zyner Aanbiddelyke Voorzienigheid, onze waarde Moeder, TRYNTJE PIETERS, Wed. wylen *JACOB SAKES DE VRIES*, uit onze Liefdearmen weg te rukken, aan de gevolgen van Krampagtige Pynen in de Ingewanden, in den ouderdom van 56½ Jaaren. Wy wenschen Gode te zwygen, vertrouwende op Euangelische gronden, dat haare verwisseling is Zaalig geweest, en zy nu haare Goddelyke Verlosser volmaakt kan dienen; geeve door deze thans gebruikelyke weg hier van kennisse aan Vrienden en Bekenden, verzoeke verschoont te blyven van Brieven van Rouwbeklag.

Dragten den 3 Juny 1803.

P. J. DE VRIES.

PYTJE SJOERDS.

⁂ Na hevige Zinkings-Koortzen, en bykomend verval van Kragten, is heden myn waarde Echtgenoot, SEERP YSBRANDI, in den ouderdom van bykans 66 Jaaren, kort na het 40ste onzes Huwelyks, aan my, en dit Aardsche onttogen. De Christelyke uitzichten op zynen verhoopten overgang in een beter, en Eeuwig leven, troosten my, en leenigen den druk by my, en Naastbestaanden; voor Vrienden, en verdere Bekenden diene dit bericht van het my treffend Sterfgeval, terwyl ik my van hunne deelneming overtuigd houde, ook zonder Brieven van Rouwbeklag. SASKE JANS PERSYN.

Harlingen den 12 Juny 1803. Weduwe YSBRANDI.

Het PANWERK, zal de Weduwe provisioneel continueeren.

⁂ Op heden trof my de gevoeligste slag myns leevens, myn tedergeliefde Huisvrouw WYTSKE APLONIA SCHMERFELT, wierd my en myne twee Kinderen na een genoeglyke Echtverbintenis van 14 Jaaren, in den Ouderdom van 48 Jaaren en 10 Maanden, 's namiddags half drie uur door den dood ontrukt. Geeve van dit voor my smertelyk verlies door dezen kennis aan Vrienden en Nabestaanden, verzoekende van Brieven van Rouwbeklag verschoont te zyn.

Lemmer den 13 Juny 1803. JAN GILEBAART, Executeur.

⁂ Het heeft den Almagtigen God, Bestierder van Leven en Dood, behaagd, onze tedergeliefde Zuster, Mejuffer ELISABETH BRUININGS, in den ouderdom van ruim 50 Jaaren, door een Beroerte van ons weg te nemen, zo wy hoopen in zyne eeuwige Heerlykheid over te brengen; de slag treft ons gevoelig, doch wy wenschen Gode te zwygen, die niet antwoord van zyne daaden; geeven dit aan Vrienden en Bekenden door deze gewone wyze bekend.

Mede uit Naam van onze Zusters,

Dragten den 15 Juny 1803.

E. RADENGA. En

M. RADENGA, geboren *Bruinings.*

PRYZEN der BOTER en KAAS, den 13 Juny te Amsterdam.

Gras Boter de 92 pond Bruto. Delffsche 40 à 42 gl.; Leidsche 38 à 40 gl.; Friesche 35 à 37 gl.; Groningerl. 31 à 33 gl.; Geldersche 30 à 32 gl.; Overysselsche 30 à 32 gl. Edammer Kaas, roodkorst (de 100 pond) van 20 à 24 pond, 28 à 30 gl., van 10 en 14 pond, 23 à 25 gl., de witkorst 22 à 24 gl. Stoltsche van 28 en 34 pond, 27 à 29 gl., van 20 en 10 pond, 23 à 27 gl. Oude Leidsche Comyne ('t Schippond), 60 à 65 gl. Nieuwe dito 33 à 40 gl. Friesche dito 28 à 30 gl.

PRYZEN DER BATAAFSCHE RESCRIPTIEN en andere EFFECTEN,
zo als dezelve waren *den* 14 *Juny* 1803 op de Beurs te Amſterdam.

Effect		Prys	Effect		Prys
Bataafſche Reſcriptiën	4 pCt.		Nat. Losrenten	3 pCt.	42½ à 43
Losbaar	1803	92¾ à 93	Nat. Losrenten	3½ pCt.	48½ à 49
	1804	78½ à 80	Dito uit de Domeinen	4 pCt.	64 à 64¾
	Na de Vreede	40¾ à 41¼	Nieuwe Heffing van 1801	3½ pCt.	46 à 46½
Geſorc. van 1795 en 1796	2½ pCt.	34½ à 35	Gelderſ. Schavergoeding	4 pCt.	40 à 41
Vrywillige Negotiatie	5 pCt.	57½ à 58	Brabandſche Schaverg.	4 pCt.	40 à 41
Vrywillige Neg. van 1802	5 pCt.	68 à 68½	Obligatien Rusland	5 pCt.	94¼ à 94½
Pryzen uit dito Lotery	2½ pCt.	47 à 48	Weenerbank	5 pCt.	80¼ à 80¾
Neg. 1803. 3 pCt.	Recepiſſen	36 à 36½	Dito	4 pCt.	69½ à 70
	Certificaten	à	Geconſ. Inſcriptiën	5 pCt.	44½ à 45
	Loten	165 à 167	Certificaten		
Nat. Schuld-Brieven	3 pCt.	38¾ à 39			

PRYZEN DER GRAANEN, enz., op de Koorn-Beurs te Amſterdam, van den 13 Juny.

T A R W.

Soort	Prys	
Wit-bonte en Witte Poolſche	260 à 300	G. Gl.
Elbing en Koningsberger		
Bovenlandſche	260 à 280	
Zeeuwſche en Vlaamſche	300 à 320	
Frieſche	265 à 300	
Voorlandſche Witte en Roode	255 à 290	
Groninger Witte en Roode	250 à 280	

R O G G E.

Soort	Prys	
Pruisſiſche nieuwe	190 à 204	G. Gl.
Pruisſiſche oude	180 à 204	
Frieſche	180 à 216	
Overysſelſche		
Groninger		

G A R S T.

Soort	Prys	
Zeeuwſche en Frieſche Winter	130 à 165	G. Gl.
Voorlands, Groninger en Oldammer Winter		
Vrieſche, Voorl. en Oldammer Zomer	120 à 150	

H A V E R.

Soort	Prys	
Frieſche fine	90 à 112	G. Gl.
Groninger Oldambſter dikke	85 à 100	

B O E K W E I T.

Soort	Prys	
Brabandſche en Vlaamſche	52 à 58	£
Amersfoordſche en Gooyſche		

E R W T E N.

Soort	Prys	
Graauwe	43 à 46	£
Groene		
Witte		
Paarden- en Duivenboonen	39 à 43	

K O O L Z A A D.

Soort	Prys	
Voorlandsch Frieſch en Oostfrieſch	86 à 94	£
Raap-Oly	83	Gl.
Lyn-Oly	75	Gl.
Hennip-Oly	75½	Gl.

DE COMMISSIE UIT HET DEPARTEMENTAAL BESTUUR VAN FRIESLAND TOT DE BOUWZAAKEN EN ZEEWERKEN, gedenkt op Maandag den 4 July eerstkomende, ten huize van den Castelein *Livius Gabini* even buiten de Stadspoort aan de Haven te STAVOREN, in 't openbaar den minstaannemenden aantebeſteden: De nodige REPARATIEN aan de Haven aldaar, beſtaande in het Opkorten en Opruimen van het Noorder Havenhoofd; — het geheel Vernieuwen van circa agt Roeden lengte der Binnenbeugel van het Zuiderhoofd; — het Vullen der beide Havenhoofden; — het Opruimen, Opwerken en Effenen van de Baltteen Glooying, voor en langs de oude Havenmond, en wat dies meer is. Zullende het Beſtek agt dagen te voren te lezen liggen in voornoemde Herberg te Stavoren, en te Leeuwarden in de Herberg de Valk op de Wirdumerdyk, terwyl drie dagen voor de Beſteding op de Plaats zelve de nodige aanwyzing zal geſchieden, en de Liefhebbers ook voor dien tyd nader onderrigt kunnen bekomen by *Meye Wiebes* Opzichter by deze Werken. ZEG HET VOORT.

A D V E R T E N T I E.

DE COMMISSIE UIT HET DEPARTEMENTAAL BESTUUR VAN FRIESLAND TOT DE BOUWZAAKEN EN ZEEWERKEN, gedenkt op Woensdag den 6 July eerstkomende, by de Castelein aan de Oude Schouw, den minstaannemenden aantebeſteden: De geheele Vernieuwing van de NESTERZYL, gelegen aan de Boorne tusſchen Akkrum en Oldeboorn; zullende het Beſtek agt dagen te vooren te leezen leggen in de voornoemde Herberg, en in de Herberg de Valk op de Wirdumerdyk te Leeuwarden, terwyl drie dagen voor de Beſteding, dagelyks van 9 tot 12 uur in den voormiddag, en des namiddags van 3 tot 6 uur, de nodige aanwyzing zal geſchieden.

ZEG HET VOORT.

DROST EN GERECHTE VAN LEEUWARDEN, adverteert door dezen, dat in de aanſtaande Jaarlykſche KERMIS alhier, niet zullen worden toegelaaten zogenaamde Ryffelaars en ſpelen om gewin van Geld, of gemaakt Zilver en Goud, wordende mede verboden om als dan vertoningen te maaken met Honden of andere vreemde Beesten op de Straaten dezer Stad, met waarſchouwinge dat Bedelaars zullen worden geweerdt, en de overtreders naar bevind van zaaken geſtraft

Leeuwarden den 17 Juny 1803. Ter Ordonnantie van Drost en Gerechte voorn. D. A. HAMERSTER.

HET GEMEENTE BESTUUR VAN LEEUWARDEN, maakt door dezen bekend, dat in de aanſtaande Jaarmarkt, op Maandag den 11 July eerstkomende, zal laaten Verharddraven: Een fraaye, met Zilver gemonteerde ZWEEP, door Paarden van zesſen klaar, Koopmans waar, die alhier geen Zweep hebben gewonnen, en voorts tot genoegen der Keurmeesters. Die genegen zyn, hunne Paarden mede te laaten draven, zullen zig des morgens voor 10 uuren ter Secretarie moeten aanmelden, en ten 11 uuren præcies met hunne Paarden voor het Stadshuis laaten vinden, om de Monſtering te ondergaan, vervolgens de Conditien te aanhoren en te Looten. Wyders wordt een ieder gewaarſchouwdt, dat de Marſumer Rydweg, van de hooge Dyk af tot aan de Swette, op dien dag, van 's middags 12 uur, tot na het eindigen der Harddravery, door niemand zal mogen worden gepasſeerd.

Leeuwarden den 17 Juny 1803. Ter Ordonnantie van 't Gemeente Beſtuur voornoemd, D. A. HAMERSTER.

HET GEMEENTEBESTUUR VAN LEMSTERLAND, nodigd by deze alle de 'genen uit, die genegen zyn en de vereischte Bekwaamheden bezitten om de SCHOOLMEESTERS PLAATS in de Dorpe Follega waar te nemen, op een Jaarlyks Tractement van één honderd vyf-en-dertig Car. Guldens, vrye Woning, benevens de Polle Lands rondom het School en het Kerkhof, tegen Woensdag den 29 Juny 1803, des nademiddags om twee uur, ten huize van *Johannes Lubberts*, Castelein aan Follegabrug, om als dan blyken van hunne Bekwaamheden te geven, zullende dadelyk na inhoud van 's Lands Publicatie, de finale beroeping geſchieden. Ter Ordonnantie van het Gemeentebeſtuur voorn., J. H. DE CARPENTIER.

ALzo WYBE GERBENS BOOTSMA, Meester Scheepstimmerman te Ylst, op Donderdag den 19 May l. l. van hier is vertrokken, zonder order op zyne zaaken te ſtellen, zo is 't: *dat Drost en Gerechte van Ylst*, voorn. WYBE GERBENS BOOTSMA oproepen, om voor den 20 Juny eerstkomende alhier terug te komen, om order op zyne zaaken te ſtellen, zullende by gebreke dies, gehandeld worden zo als na Rechten verſtaan zal worden te behoren. Ter Ordonnantie van Drost en Gerechte voorſz.,

Ylst den 3 Juny 1803. H. M. SCRINERIUS, Secretaris.

MEn præſenteert by Strykgeld te Verkopen:

I. Een ſchoone HUIZINGE, cum annexis, voorzien van twee Beneden- en een Bovenkamer, een Zoomer Wooning, Keuken en Kelder, alles met de nodige Commoditeiten, daar agter een ſchoone Hovinge met Vrugt en andere Boomen, ſtaande en gelegen aan de Kromme Sloot te Makkum.

II. Een HUIZINGE daar naast, beſtaande in een ruim Voorhuis, een Beneden- en Bovenkamer, Keuken en verdere annexen van dien.

III. Een ſtuk LAND of plek GROND, alwaar het Tichelwerk heeft geſtaan, gelegen aan de groote Zylroede te Makkum.

NB. Deze Perchelen zyn thans ledig vry van huuringe, en kunnen direct na de Palmſlag worden aanvaard.

IV. Een HUIZINGE, STALLINGE, WAGENHUIS en SCHUURTJE, cum annexis, ſtaande en gelegen naby de Zeedyk te Makkum, thans by *Luitjen Gysberts* bewoond, voor 23 Car. Guldens in het Jaar, tot den 12 May 1804.

Wie hier aan gadinge maakt, kome op Maandag den 20 Juny 1803 by de Verhoginge en Palmſlag, om 2 uur na noen, ten huize van *Willem ten Sweege*, Castelein in het Schippershuis te Makkum, en kope op als dan voor te lezene Conditien, die intusſchen te zien zyn by de Secretaris H. ALBARDA, te Stavoren en P. S. TICHELAAR, Dorpr. te Makkum.

H. CANNEGIETER, Secretaris van Idaarderadeel, præſenteerd op Vrydag den 1 July 1803, 's morgens om 11 uur, ten huize van *J. de Graaf*, Koopman aan de Eernſumazyl onder Friens, publiek by Boelgoed te Verkopen:

10 Ladingen Zwols Eiken HOUT, van allerley zoorten.
2 Ladingen extra mooy KROMHOUT.
120 Stuks zo Eiken, Greenen en Dennen BALKEN, tot 80 Voeten lang.
150 KLOSSEN. 200 Dertig Voets Rygaſche SPARREN.
Een Lading zwaar Beuken HOUT. En
Een party Eiken PLANKEN. Alles mooy en vrisch aangekomen.

DE Oud Secretaris M. SIDERIUS, zal publiek by Strykgeld præſenteeren te Verkopen: 60 Hamburger Eeken BALKEN, 15 Grenen DITO, 40 Bovenlandſche BALKEN, 50 BOGTEN, een party KLOSSEN, een party Eeken en Greenen PLANKEN. Wie gadinge maakt, kome op Woensdag den 22 Juny 1803, 's morgens om 10 uur tot Langweer, en kope als dan op gewoone Conditien van Veiling. ZEG HET VOORT.

)o( )o( )o(MEt de vereischte Permisſie van Drost en Gerechte van Menaldumadeel, gedenkt *ROMKE POLKERTS BROUWER*, Castelein in de Posthoorn by de Hoornbrug te Dronryp, op Vrydag den 24 Juny 1803, 's namiddags om 2 uur, te laaten Verharddraven: Een extra fraaye met Zilver gemonteerde ZWEEP, door Paarden van Zesſen klaar en tot genoegen der Keurmeesters, mids die aldaar geen Zweep gewonnen hebben.

WYBE WOUTERS te Groningen en J. F. NIEMAN te Amſterdam, hebben gedrukt en alom verzonden: 1. KARACTER SCHETS van Dr. MARTIN LUTHER, ontworpen door *E. K. WIELAND*, Profesſor te Leipzig, *uit 't Hoogduitsch Vertaald*, in gr. 8vo., de prys is 1-5-: Een Karacter Schets te ontvangen, van dezen voor alle verlichte Christenen zo belangryken MAN, getekend door de meesterlyke hand van Profesſor *WIELAND*, kan voorzeker niet anders dan aangenaam zyn voor 't lezend Publiek.

2. DE VRIEND DER JEUGD, tot nut van 't Algemeen, door *P. BEETS*, 3 Deelen, kl. 8vo., m. Pl., de prys is 3-12-:

3. STAATKUNDIGE VERZAMELINGEN *betreklyk Egypten*, vervattende waarnemingen omtrent het Staatsbeſtuur der *Mamelukken*: — de Aardrykskundige ligging van het Land: deszelfs in- en uitwendige bronnen van Beſtaan: — deszelfs gewigtige betrekking tot *Engeland* en *Frankryk*: en omtrent het gevaar voor *Engeland* by het bezit dezes Lands door *Frankryk*: Benevens een verhaal van den zeer gedenkwaardigen *Veldtogt der Engelſchen* in het Voorjaar van 1801. Met belangryke byvoegzels, door *GEORGE BALDWIN*, *Schildknaap*, Oud Konſul-Generaal van zyne Britt. Majeſteit in *Egypten*; en ontboden door de Opperbevelhebbers, om, uit zyne ondervinding den uitſlag hunner onderneming te berekenen. *Uit het Engelsch*, de prys is 28 St. Dezen in allen opzigten, belangryke Werken, zyn mede onder anderen te Leeuwarden by *Wiarda*, *van Sligh* en *Cahais*, te bekomen.

NATHAN SALOMONS in de St. Jacobſtraat en Zoon DAVID NATHANS by de Osſekop te Leeuwarden, adverteeren dat zy dagelyks continueeren aan hunne Huizingen met In- als mede Verkopen van differenthe OBLIGATIEN; als mede Vrywillige RECEPISSEN, en ook Vrywillige van den 11 February 1802 — die reeds al Schuldbrieven zyn met Coupons, verzoekende de gegadigde by hun te vervoegen; ook zyn by haar te bekomen, LOOTEN der Generaliteits (nu Bataafſche) 96ſte Lotery.

PS. GOUDGELD en SPECIEN kopen dezelven in tot de hoogſte Prys.

A D V E R T E N T I E.

MEn præſenteerd op HEDEN den 18 Juny 1803, 's morgens te 11 uur, ten huize van de Castelein *P. Goïnga*, in 's Lands Welvaaren te Leeuwarden, by de minſte aanneming te Beſteden: Het afbreken van een oude en wederom opbouwen van een nieuwe BOERE HUIZINGE te Jellum, waar van de Tekening, Beſtek en Conditien inmiddels te zien zyn, by *SIKKE FOPPES*, Timmerman in de Schrans by Leeuwarden, en *HENDRIK DOUWES* te Jellum.

A D V E R T I S S E M E N T.

EVERT SEMLER, Rentemeester en Adminiſtrateur der Domeingoederen op het Orangewoud, zal op authoriſatie en ten overſtaan van den Inſpecteur Generaal E. TEMMINCK, en ter præſentie van Commisſaris uit den Gerechte van Schoterland, publiek by Stryk en Verhooggeld ter Afbrekinge, en als Afbraak præſenteeren te Verkopen:

DE OOSTERSCHE VLEUGEL DER GROOTE HUIZINGE, met het daar agter ſtaande Waschhuis, groote houten Loots, een Stallinge en Koetshuis, glaazen Trekkasſen in de groote Tuin, alles ſtaande *op het Orangewoud*, waar aan eene groote menigte van allerhande Afbraak, zo van Lood, Yzer, Glas, Hout en Steen, word gevonden, 't welk alles zeer geriefſyk kan worden vervoerd.

Wie hier aan gadinge heeft, kome op Dingsdag den 12 July 1803, 's voordemiddags te tien uuren præcies, *op de groote Huizinge* in het Orangewoud voorſz., en Kope op Conditien als dan te verkondigen, die inmiddelen tyde kunnen worden vernomen ter Secretarie van Schoterland op het Heerenveen.

DE Secretaris MEBIUS, zal op Woensdag den 22 Juny 1803, 's nademiddags twee uur, in de Vergulden Hoorn op Dronryp, publiek by Strykgeld Verkopen:

I. De gerechte helfte van een wel beklante en ter Nering ſtaande BAKKERY, gelegen op Dronryp, thans by de Mr. Bakker *Jouwert Cornelis* wordende bewoond.

II. Een zesde gedeelte in een BAKKERY te Hallum, by *Frans Jans* Mr. Bakker in gebruik.

DE Advocaten LE MAIRE, HANEKUYK en de Old Secretaris HALBES, zullen op Saturdagen den 25 Juny, 2 en 9 July 1803, des nademiddags te 2 uuren præcys by de Beſchryvinge, Verhoginge en finalen Palmſlag, ten huize van den Castelein *Jan Tzenbeek*, in het Hooghuis te Leeuwarden by Strykgeld Verkopen:

I. De BISSCHOPSWYK, gelegen op het Oosteinde van Bakkaveen.

II. De groote BAKKAVEENSTERVAART, met het Recht van Vrykoop van diverſe Veenen, enz.

III. De MEEUWMEERSWYK met het geheel VELD en ONDERGRONDEN, ten Noorden van de Drentſche Weg, in zo verre nog onverkogt is; hier onder is mede begrepen de Herberg *ALLARDS OOG* genaamd, met Bouw en Weilanden, Hovinge en Plantagie, enz.

IV. Eene HUIZINGE en SCHUURTJE, met Hovinge en ſtuk Heidveld van ongeveer 20 Morgen, waar van de Huizinge door *Cornelis Gerrits* wordt gebruikt.

V. Een Jaarlykſche GRONDPAGT van 7 Car. Guldens, van zeven honderd Roeden Veld, waar op de Huizinge van *Hendrik Hylkes* ſtaat, ten Zuiden van de Kruisberger Wyk.

VI. Eene Jaarlykſche GRONDPAGT ad 10 Car. Guldens, van het vrye Vrugtgebruik der Vaartswal en Heidekam, ten Zuiden van de Meeuwmeersvaart, by *R. Halbes* in pagt en gebruik.

VII. Het vrye VRUGTGEBRUIK van de Noorder Meeuwmeersvaartswal, benevens gelyk gebruik van de Bakkaveenſter Hoofdvaartswal aldaar, by *F. de Haan* in huur en gebruik.

VIII. De WILPSTERWYK of WYTZE GATZES VAART, zyn begin nemende ten Westen uit de groote Hoofdvaart, enz., benevens de TJALLING MEINDERTS WYK.

Alles breder by aparte Boekjes en Billetten omſchreven, en by voorſchr. Actarien te vernemen.

DE Secretaris H. M. SCRINERIUS te Ylst, zal op Donderdag den 23 Juny 1803, nademiddag te 2 uur, in de Herberg by *Syds L. Schilſtra* te Ylst, publiek by Strykgeld præſenteeren te Verkopen: Vier Pondematen LOS GREIDLAND, leggende aan de Dyk onder Ylst, vry van Floreen, by de finale Palmſlag te kunnen aanvaarden.

DE Boelgoeds Ontvanger C. BLOEMHOFF te Wolvega, zal op Saturdag den 25 Juny 1803, ten huize van *Johs. Riemerſma*, op het Heerenveen, 's namiddags 4 uur, publiek aan de meestbiedende by Strykgeld præſenteeren te Verkopen: Een uitmuntende en van ouds beklante HUIZINGE, HERBERG en STALLING, ſtaande op 's Heerenveen, 't *OUDE POSTHUIS* genaamd, met een Camp Lands daar agter, ſampt Laan, invoegen door *J. Riemerſma* voorſz. word bewoond en gebruikt, die daar aan Huur competeerd tot May 1804. De Conditien by bovengemelde Actuarius te zien.

WOrd geadverteerd, dat op Donderdag den 23 Juny 1803, 's namiddags te drie uur, ten huize laatst bewoond by de Koopman *C. Spoelſtra* en Vrouw, op de Koornmarkt te Leeuwarden, by Boelgoed zullen worden Verkogt: De KAARSMAKERS PARSE, KEETEL en verdere Kaarsmakers GEREEDSCHAPPEN, by vorige Advertentien geſpecificeerd, zynde op de Verkoopdag 's morgens van tien tot twaalf uuren ten genoemde huize voor een ieder te zien.

EEn party zwaare Boeken STAMMEN te koop, met ongeveer honderd zwaare Eeken STAMMEN, alle leggende by het water, en te bevragen by *EESGE LAMMERT*, op het Blaauw Verlaat onder Augustynsga, waar onder zyn van twee en een tweede Voet dik in het Kruis.

EEn ieder welken iets te prætendeeren heeft van, of ſchuldig is aan den geabandonneerde Boedel van RIENTS DIRKS en AKKE GERLOFS, Echte Lieden te Oosterwierum, gelieve daar van opgave of betalinge te doen aan de *Curatores Bonorum* dier Boedel, de Secretaris Dr. W. TUINHOUT te Jorwerd, en den Pr. VAN DER LEY te Marſſum, uiterlyk vóór den 1ſte July 1803.

NB. NB. NB. JACOB JOSEPH, Koopman woonachtig in de St. Jacobſtraat, op de hoek van de Klokſtraat te Leeuwarden, adverteert, dat by hem is te bekomen: Allerhande zoorten van Laakens, Manchesters, Caſamieren, Neteldoeken; als mede Koffybоonen, Thee, Tabak, Zuikers, Pruimen, Pruimedanten, Corenten, Rozynen, enz.; voorts alle het geene het welk tot een fraaye Clandiniers Winkel is behoorende, handelende dezelve dezen aangaande, zo wel in 't groot als klein, verzoekende een ieders gunst, met belofte van een prompte en civiele behandeling. ZEG HET VOORT.

UIt ter hand te Koop, op aannemelyke Termynen van Betaaling: Een wel ter Neering ſtaande HUIZINGE en KOEKBAKKERY, ſtaande op de hoek van de Brouwers Gragt te Harlingen, thans bewoond door den Mr. Koekbakker *Reitsma* tot den 12 May 1804, en dan vry te aanvaarden. Nader onderricht by den Koopman *F. E. Crop* te Leeuwarden.

EEn PERZOON het VORMEN verſtaande, kan direct Werk bekomen op het Tichelwerk op Snakkerbuuren buiten Leeuwarden.

NB. NB. NB. DE door het Departementaal Geneeskundig Commisſie in Friesland geexamineerd, en alzo gevolgelyk over de geheele Bataafſche Republiek geädmitteerde KIES- en TANDMEESTER, *GERSON LEON*, woonende in de Groote Kerkſtraat op de hoek van de Pylſteeg te Leeuwarden, adverteerd aan het geëerd Publiek, dat hy de beſchadigde Kiezen en Tanden met weinig moeite uitneemt en weder andere in de plaats zet, die van de natuurlyke niet zyn te onderſcheiden, maakt de zwarte Tanden wit, en herſteld voorts alle voorvallende Kwaalen den Mond betreffende, die dikwerf door 't Scorbut of Kalkagtige ſtoffe, het welk de Tanden los maakt, veroorzaakt worden. Gemelde Tandmeester, behoeft zich zelf niet te roemen, wegens zyn verrigtingen van Operatien aan de Tanden, laat zulks liever over aan de Heeren Profesſoren en Doctoren, en vooral aan de zulke, die door ondervinding daar daaglyks getuigenis van kunnen geven, zo als gemelde Tandmeester met het grootst genoegen verneemt dat plaats heeft wegens eene onlangs door hem in een quartiers uur gedaane Operatie aan de Mond van eene Juffer, in een der Steden van dit Gewest, op recommandatie van een Profesſor en in het byzyn van de Heer *Ens*, Med. Doctor te Sneek, na dat gem. Juffer vooraf reeds onder verſcheidene handen geweest was en haar veel Pynen veroorzaakt hadden, door dien de Mond reeds van buiten was opengebroken, waar door de kwade Stoffe zich reeds ontlaste, en zeer waarſchynlyk de Kanker uit zoude ontſtaan hebben.

By bovengemelde Tandmeester zyn te bekomen: differente zoorten van MONDSPOELINGEN en TANDPOEYERS, tot conſervatie der Tanden.

BY ELKAN YSACK LEVY en Zoon A. ELKAN LEVY in de groote Hoogſtraat, en by zyn Zoon MOSES ELKAN LEVY, op de Weert te Leeuwarden, Negotianten in alderhande zoorten van Inlandſche en Buitenlandſche OBLIGATIEN, zyn te bekomen LOOTEN, voor de 3de Clasſe der 96ſte Generaliteits (nu Bataafſche) Lotery, die den 20 Juny 1803, in den Haag zal beginnen te trekken; in Huur Heel Lot *f* 12, Half *f* 6, Quart *f* 3, Agtſte *f* 1-10, en Zestiende 15 Strs.; als mede Heele en Gedeeltens voor alle Clasſen gefourneert en in Koop nefſens Prys-Courant; in deze Clasſe worden getrokken 3552 Pryzen en Præmien, bedragende *f* 255750. By Bovengemelden zyn ook te bekomen, orginee Heele, Halve en Quart LOOTEN, in de Vrywillige Lotery, gearreſteerd by het Staatsbewind der Bataafſche Republiek, van den 22 February 1803, getekend door de Heer *J. D. Vos van Steenwyk*. Recommanderen haar in ieders gunst.

No. 56. Aan Z. E. Lord *Withworth* K. B., enz., enz., enz.

Downingſtraat 13 April 1803.

„ Mylord! Uwe Depêches zyn ontvangen en onder 's Konings oog gebragt.

„ Zyne Majeſteit heeft met groot genoegen gezien, dat het Franſch Gouvernement de billykheid erkend heeft van zyne Aanſpraaken op eenige vergoeding, als een gevolg der aangegroeide magt en invloed van Frankryk, zints het tydſtip der tekening van het Definitif Tractaat.

„ Offchoon, onder de omſtandigheden van uw geſprek met den Heer *Talleyrand*, en inzonderheid na de Verbale Nota, welke hy U gegeven heeft, het miſſchien dienſtig ware, dat gy uitſtelde, het ontwerp, in myne Depêche No. 7. vervat, in de form van een project voor te dragen, is het echter wenſchelyk, dat gy, zonder verwyl, op de een of andere wyze, den inhoud van dat project aan het Franſch Gouvernement mededeelt, ten einde onderſcheidenlyk te kunnen weten, of de voorwaarden zodanig zyn, dat zy het Franſch Gouvernement zouden kunnen overhaalen, om omtrent Maltha toetegeven. Deze voorwaarden komen zyne Majeſteit voor zo wel berekend te zyn, om de eer van het Franſch Gouvernement, met betrekking tot Maltha, te redden, — indien het geſchil omtrent Maltha door dat Gouvernement hoofdzaakelyk als een ſtuk van eer beſchouwd wordt — en ter zelfder tyd zulke gewigtige voordelen aan te bieden, dat het gelukken van den voorſlag ten minſten eene proefneming waardig is, inzonderheid daar het ſlaagen daar van de gemakkelykſte middelen kan opleveren, om het wezenlykſte punt onzer verſchillen te vereffenen.

„ Met betrekking tot het voorgeven, door den Heer *Talleyrand* te berde gebragt, en in uwe laatſte geſprekken zo dikwerf door hem herhaald, van niet uitvoering des Tractaats van Amiëns ten opzigte van Maltha, moet ik eenvoudiglyk op nieuw aanmerken, dat de uitvoering van dit Artikel ondoenlyk geworden is wegens oorzaken, welken het niet in zyner Majeſteits magt geweeſt is, te beheerſchen. Dat het grootſt gedeelte der Fondſen, tot het onderhoud der Orde aangewezen, en onvermydelyk noodzaaklyk tot de onafhanglykheid der Orde en de verdediging van het Eiland, na het ſluiten van het Definitif Tractaat geſequeſtreerd zyn, rechtſtreeks ſtrydig tegen den geeſt en letter van dat Tractaat; en dat twee der voornaamſte Mogendheden, die uitgenodigd waren, om als Guarandeurs tot de ſchikking toe te treden, haare toetreding geweigerd hebben, uitgezonderd op voorwaarde, dat het gedeelte dier ſchikking, het welk van zulk een wezenlyk gewigt voor de Inwoners van Maltha geacht werd, ganſchelyk zou worden uitgewiſcht. Het gedrag van het Franſch Gouvernement ſints de ſluiting van het Definitif Tractaat geeft zyner Majeſteit een recht, het welk nu ten laatſten door het gemeld Gouvernement zelf erkend wordt, om vergoeding voor het voorledene en zekerheid voor het toekomende te vorderen. Zulk eene voldoening kon nimmer beſchouwd worden als verworven door het bezit van een Eiland, het welk eene zwaare uitgave aan dit Land veroorzaaken zoude; — en de maate van zekerheid, welke door deze middelen verſchaft zoude worden, zou alleenlyk zodanig zyn, als zyne Majeſteit, onder de tegenwoordige omſtandigheden, recht had om te vorderen.

„ Ik merk, in des Heeren *Talleyrands* verbaale Nota, op dat hy de uitdrukking van: *Onafhangelykheid der Order van Maltha bezigt*. Indien men meent, by uitſluiting, zulks toepaszelyk te maken, zou zyne Majeſteit, tot behoud van den Vreede, bewilligen dat het Burgerlyk Beſtuur van het Eiland in handen der Order van *St. Jan* gegeeven wierde, mits de Malthezeren de rechten genietende ten hunnen behoeve in het Tractaat van Amiëns bepaald; en dat, overeenkomſtig de grondbeginzelen, welke by andere gelegenheden aangenomen zyn, de Veſtingwerken van het Eiland voor altyd bezet bleven door de Troepen zyner Majeſteit.

„ In geval de eene en andere dezer voorſlagen onaangenomen bleeve, zou zyne Majeſteit kunnen toeſtemmen in eene ſchikking, volgens welke het Eiland Maltha voor een bepaald getal Jaaren in zyn bezit bleeve, en dienſvolgens zyn eiſch tot een altoosduurend bezit intrekken, onder voorwaarde dat dit aantal Jaaren niet minder zou zyn dan tien, en dat zyne Siciliaanſche Majeſteit overgehaald konde worden, om de Opperheerſchappy over het Eiland Lampedoſa, (*volgends de oude Fabelgeſchiedenis, wel eer dat van Calypſo*) voor eenige vergoeding in geld afteſtaan. Indien deze voorſlag goedgekeurd wierd, zou het Eiland Maltha, by het eind van het voorſchreven *tydperk*, aan de Inwoners overgeleverd, en als een onafhangelyke Staat erkend worden. In dit geval zou zyne Majeſteit gereed zyn, om, in eenige ſchikking te treden tot veſtiging der Order van *St. Jan* in eenig ander gedeelte van Europa.

„ Gy zult niet weigeren, het oor te leenen aan eenigen voorſlag, welken het Franſch Gouvernement gezind mogt zyn U te doen, met oogmerk om aan zyne Majeſteit eene gelyke zekerheid te verſchaffen voor die voorwerpen, met opzigt waar toe zyne Majeſteit het bezit of het bezetten van Maltha vordert; maar de drie voorſlagen, welken ik hierboven bedoeld heb, ſchynen, in het tegenwoordig oogenblik, den eenigen grondſlag te verleenen voor eene voldoende ſchikking; en gy zult weigeren, eenigen voorſlag aantenemen, welke U niet zal toeſchynen, aan zyne Majeſteit voordeelen aantebieden van evenveel gewigt, als die, welke ik in de laatſte plaats heb opgegeeven.

„ Het ware allerwenſchelykst, dat gy de Onderhandeling, zo mogelyk, ten einde bragt, zonder U, na de ontvangst dezer Depêche, om nadere Inſtructies aan zyner Majeſteits Gouvernement te vervoegen: en indien gy van oordeel mogt zyn, dat er zig geene hoop oplost om de Onderhandeling tot eenen gunſtigen uitſlag te brengen, moogt gy den Heer *Talleyrand* verwittigen van de noodzakelykheid, waar in gy U bevinden zult, om, na eenen zekeren tyd, Parys te verlaaten. Ik heb de eer, te zyn, enz."

(*getekend*) H A W K E S B U R Y.

No. 57. „ Is een Brief van Lord *Withworth* aan Lord *Hawkesbury*, waarby hy zyner Lordſchap berigt, dat het gedrag van den Heer *Reinhardt*, betreffende de Publicatie in het Hamburger Nieuwspapier, door het Franſch Gouvernement als ten hoogſten beriſpelyk beſchouwd werd, en dat men omtrent dit punt alle vereiſchte voldoening beloofd had."

No. 58. P A R Y S, 18 *April* 1803.

Aan den Wel-Edelen Lord *Hawkesbury*, enz.

„ Mylord! Ik heb de eer U te berigten, dat uwer Lordſchaps Depêches van den 13 dezer my wel zyn geworden.

„ Ik zag *Joſeph Buonaparte* onmiddelyk na de ontvangst uwer Depêche, en tragtte hem te overreden, dat het hogelyk van belang was, het ultimatum te voorkomen, 't welk onvermydelyk ſtond te volgen op de verwerping van het geen ik had voorteſtellen. Ik zal ſlegts kortelyk melden, dat, het volſtrekt ondoenlyk vindende, om het beginzel vast te ſtellen, dat wy Maltha voor altoos in bezit zouden houden, ik hem vervolgens het tweede voorſtel, dat ik te doen had, in geſchrifte overgaf. Hy liet niet na, de aanmerking te maken, dat de zwarigheid, welke hy als onoverkomelyk beſchouwde, door deze wyziging niet uit den weg genomen was; dat, offchoon de Order herſteld ware, dezelve niet als onafhangelyk beſchouwd kon worden, en dat, metterdaad, Maltha aan die Mogendheid zoude behoren, welke in bezit was van de Forten. Ik drong de aanneming van dat ontwerp aan, door alle de redenen, die van dienst zyn konden, om hetzelve aanneemelyk te maken; maar de altoos duurende bezitting wordt beſtendiglyk aangedrongen als eene zwaarigheid, welke door niets uit den weg te ruimen was. Ons geſprek duurde ten naasten by twee uuren. Ik beken dat ik weinig hegten grond van hoop won, dat het ontwerp, 't welk hy my verzekerde met zig te zullen nemen, om het te St. Cloud aan den eerſten Conſul voor te leggen, aangenomen zoude worden. Maar hy zeide, dat hy niet geheel zonder hoop was, dat hy gemagtigd mogt worden, om my den voorſlag te doen van de bezithouding der Forten voor een zeker bepaald tydperk van Jaaren. Het was myn wenſch, dat zulk een voorſlag eerder van hem kwam dan van my. Ik zeide hem, dat ik niet wel doorzag, hoe zodanig eene beperkte bezithouding ons van dienst zou kunnen zyn; maar dat ik veel te oprechtelyk wenſchte, de doodelyke uiterſten te vermyden, waartoe ik zag dat de discuſſie ſtrekkende was, dan dat ik niet aan elken redelyken voorſlag, die van hunnen kant gedaan mogt worden, alle onderſteuning zoude byzetten, die in myn vermogen was. Deze voorſlag was van hem afkomſtig, en werd daarom blootelyk by my ontvangen als eene zaak, welke ik ter kenniſſe van uwe Lordſchap zoude brengen. Byaldien ik, nogthans deze zaak tot eene onmiddelyke ſluiting brengen kan, en zonder my verder tot uwe Lordſchap te refereren, op het grondbeginzel onzer bezithouding van de Forten van Maltha voor een tydperk van Jaaren, niet minder dan door uwe Lordſchap aan my is opgegeeven, en met de bygevoegde verzekering, dat het Franſch Gouvernement zig niet tegen den afſtand van het Eiland Lampedoſa verzetten zal; als dan zal het my tot een groot genoegen verſtrekken, uwer Lordſchap deze ſluiting te mogen melden.

„ Het geſprek, dat ik dien zelfden morgen met den Heer *Talleyrand* had, verſchilde in geenen deele van het geen ik boven gemeld heb. Hy gaf insgelyks de mogelykheid aan, om tot eene ſchikking te komen op den grondſlag eener tydelyke bezithouding; en ik gaf hem hierop het zelfde antwoord."

(*getekend*) W I T H W O R T H.

(*Vertaaling van het ingeſlotene in bovenſtaande Depêche.*)

„ Zyne Majeſteit zal, ter liefde van het behoud des Vreedes, toeſtemmen, dat het Gouvernement van het Eiland Maltha aan de Order van *St. Jan* gegeven worde! de Maltheezers alle de voorrechten blyvende genieten, welke hun by voorige gelegenheden verleend zyn. De Veſtingwerken van het Eiland zullen voor altoos door de Troepen zyner Britſche Majeſteit bezet worden."

No. 59. PARYS, 20 April 1803.

Aan den Wel Edelen Lord *Hawkesbury*, enz.

„ Mylord! Ik had gehoopt, dat de eerſte buitengewoone Boodſchapper, dien ik de gelegenheid gehad zou hebben af te zenden, geweest zou zyn om uwe Lordſchap te berigten, dat de verſchillen tusſchen de twee Gouvernementen vereffend waren op eene der wyzigingen, by myne laatſte Inſtructien aan uwe Lordſchap opgegeven. In deze myne verwagting vind ik my bedrogen. Ik zag *Joſeph Buonaparte* eergiſter avond, alvorens ik myne Depêches van dien avond voor uwe Lordſchap nog verzegeld had; maar, daar alles, wat hy zeide, alleenlyk ſtrekte om de hoop te wettigen, welke ik in die Depêches aan uwe Lordſchap gegeven had, zond ik ze af, zonder er iets by te voegen. Hy verzekerde my ſtellig, dat ik nader hooren zou van den Heer *Talleyrand* in den loop van giſter ogtend, en dat er eene zamenkomst bepaald zoude worden, ten einde het tydperk van Jaaren te regelen, voor het welk de eerſte Conſul overreed zou kunnen worden de bezithouding van Maltha toe te ſtaan.

„ Het doet my leed, te moeten zeggen, dat geene zodanige uitnodiging by my ontvangen is, nochte eenige verdere kennisneming dezer zaak heeft plaats gehad. Zo dat ik gevoele, dat ik het vertrouwen, 't welk uwe Lordſchap in my ſtellen mag, zoude verraaden, wanneer ik een oogenblik langer uitſtelde te verzoeken, dat ik onmiddelyk voorzien moge worden van de termen, waarop zyner Majeſteits Miniſters genegen zouden zyn te ſluiten, ten einde ik dezelven als dan voorſtelle in de form van een *Ultimatum*; en dat, by den afloop van den tyd, ter overweging van het zelve toegeſtaan, ik gemagtigd moge zyn, niet alleenlyk om te verklaaren, dat ik Parys zal verlaaten, maar om dit werkelyk te doen, ten zy, in den tusſchentyd, het Franſch Gouvernement tot onze vorderingen mogte toetreden. —— Ik heb de eer te zyn, enz."

(*getekend*) W H I T W O R T H.

No. 60. (EXTRACT.) *Downingſtraat*, 23 April 1803.

Aan zyne Excellentie, Lord *Withworth*, enz.

„ Mylord! Byaldien, op de ontvangst dezer Depêche, het niet in uw vermogen geweest is, de Onderhandeling tot een Beſluit te brengen op eenige der voorſlagen, boven door my vermeld, is het zyner Majeſteits begeerte, dat gy officieel aan het Franſch Gouvernement zult te kennen geven, dat gy, in het ſtuk van toegeving, tot de volkomene uitgeſtrektheid uwer Inſtructien gegaan zyt; en dat, byaldien er geene ſchikking, op een van deze voorſlagen gegrond, zonder eenig verder verwyl kan getroffen worden, gy zyner Majeſteits bevel ontvangen hebt, om naar Engeland terug te keeren.

„ Zyne Majeſteit kan alleenlyk bewilligen, om de duurzaame bezetting van Maltha door zyne Troepen te laaten vaaren, op de uitdrukkelyke voorwaarde, dat de tydelyke bezithouding niet minder zyn zal dan tien Jaaren; dat beide het Burgerlyke en Militair Oppergezag, geduurende dat tydperk, eenig en alleen aan zyne Majeſteit verblyven zal; en dat, na afloop van dat tydperk, het Eiland aan de Ingezetenen zal overgegeven worden, en niet aan de Order; en dat er insgelyks voorziening gedaan worde, dat zyne Siciliaanſche Majeſteit zig laate bewegen, om het Eiland Lampedoſa aan zyne Majeſteit afteſtaan. Het is verder onvermydelyk nodig, dat, als een medegedeelte dezer ſchikking, Holland door de Franſche Troepen ontruimd worde binnen een kort tydperk na het ſluiten eener Conventie, waar by alle deze voorzieningen zullen geregeld zyn. Zyne Majeſteit zal voorts bewilligen, om de nieuwe Italiaanſche Staaten te erkennen, op voorwaarde, dat ſtipulatien ten behoeve van zyne Sardiniſche Majeſteit, en van Zwitzerland, een gedeelte dezer ſchikking uitmaaken.

„ Het is zyner Majeſteits begeerte, dat, in het geval van het miſlukken dezer Onderhandeling, gy uw vertrek van Parys niet langer zult uitſtellen, dan onvermydelyk noodzaakelyk zyn moge voor uwe eigene perzoonlyke convenientie; — en dat gy, in geenen gevalle, aldaar langer vertoeven zult, na het ontvangen van deze Depêche, dan den tyd van zeven dagen.

„ Ik heb de eer my te noemen, enz."

(*getekend*) H A W K E S B U R Y.

No. 61. PARYS, 23 April 1803.

Aan den Wel Edelen Lord *Hawkesbury*, enz.

„ Mylord! Daar ik niets van den Heer *Talleyrand* hoorde, vervoegde ik my Donderdag tot hem, ten einde te vernemen, van welke uitwerking de voorſlag geweest was, dien ik gedaan had overeenkomſtig uwer Lordſchaps Inſtructien, op den grondſlag eener geduurige bezethouding der Forten van Maltha, op de herſtelling der Orde in het Burgerlyke Gouvernement van het Eiland. Hy zeide my, dat, zo ik vroeger by hem gekomen ware, hy reeds voor twee dagen het antwoord van den eerſten Conſul aan my zou hebben medegedeeld, hierin beſtaande, dat geene bedenking ter Waereld hem daar toe zou kunnen brengen, van te bewilligen tot eenen afſtand van Maltha voor altoos, onder welke form of gedaante het ook zyn mogte; en dat de herſtelling der Orde niet zo zeer het punt van discuſſie was, dan te gedogen, dat Groot-Brittannien eene bezitting in de Middellandſche Zee verkreeg. Ik zeide hem, dat ik niet vroeger by hem gekomen was, om dat men my te verſtaan had gegeven, dat hy zelf my eene zamenkomst aan my zoude voorgeſlagen hebben, ten einde het antwoord van den eerſten Conſul aan my mede te deelen; en dat het my op geenerley wyze betaamde, my zelven in deze transactie op den voet van een Sollicitant te ſtellen. Na een wyl zaamen geſproken te hebben, en bevindende, (het geen ik opregtelyk geloove in der daad het geval te zyn,) dat des eerſten Conſuls Beſluit vastelyk bepaald was omtrent het punt eener altoosduurende bezithouding van Maltha; herhaalde ik hem, zo als ik te vooren aan *Joſeph Buonaparte* had aan de hand gegeeven, de nadere wyziging, welk ik had voor te ſlaan, te weeten, dat zyne Majeſteit, ter liefde des Vreedes, genegen zyn zoude om af te zien van zyne pretenſien op eene duurzaame bezithouding, en te bewilligen, om Maltha in te houden voor een zeker tydperk van Jaaren, nader te bepaalen en overeentekomen, op voorwaarde, dat er, van den kant van het Franſch Gouvernement, geene tegenkanting gedaan werd tegen eenige Negotiatie, die met zyne Siciliaanſche Majeſteit aangegaan mogt worden, wegens de verkryging van het Eiland Lampedoſa. Wy bediscuteerden dezen voorſlag in een geſprek van eene tamelyke lengte, en ik maakte gebruik van alle de drangredenen, die my door uwe Lordſchap waren opgegeeven, of die by my zelven opkwamen, ten behoeve van het voorſtel. Ik verzogt hem byzonderlyk, om toch wel te bedenken, dat wy in het werkelyk bezit van het voorwerp waren, en dat derhalven elke wyziging, ſtrekkende om dat bezit te beperken, inderdaad eene toegeving van den kant zyner Majeſteit was, en een blyk van zyn verlangen, om aan aan zyne liefde voor den Vreede de opoffering te doen van de rechtvaardige aanſpraak, welke hy, ingevolge het gehouden gedrag van Frankryk, en welke nu laatſtelyk was erkend geworden, op eene veel aanzienlyker vergoeding en tegenwigt verkregen had. De Heer *Talleyrand* ſcheen niet gedisponeerd te zyn, om eenigen myner ſtellingen te betwiſten; en ik verliet hem, geheel- en- al (ik beken het,) doordrongen met het denkbeeld, dat ik hem des anderen daags (Vrydags,) bereid zou vinden, om op dien grondſlag te handelen, en dat het eenigſte punt van zwaarigheid, dat nog te vereffenen ſtond, het getal van Jaaren zyn zoude, waar voor Maltha aan zyne Majeſteit zou worden afgeſtaan.

„ Uwe Lordſchap zal ligtelyk myne verbaasdheid bezeffen, toen, des anderen daags hem weder ziende, hy my zeide, dat, offchoon hy niet in ſtaat geweest was, om alles van den eerſten Conſul te verkrygen, wat wy verlangden, nochthans de voorſlag, dien hy my te doen had, van dien aart was, dat dezelve, zo als hy vertrouwde, volkomenlyk aan het oogmerk zoude beantwoorden. Hy zeide toen, dat de eerſte Conſul, onder geene termen hoegenaamd, hooren wilde noch van eene duurzaame, noch van eene tydelyke bezethouding van Maltha; dat zyn doelwit was, de vervulling van het Tractaat van Amiens; en dat, liever dan zig te onderwerpen aan zulk eene ſchikking, als ik nu laatſtelyk had voorgeſteld, hy veel eer nog zou kunnen bewilligen, dat wy het voorwerp in queſtie voor altoos behielden, en zulks op grond, dat er in het eene een voorkomen van edelmoedigheid en grootheid was, maar in het andere niets dan zwakheid en het uitwerkzel van dwang: dat daarom zyn beſluit genoomen was, en het geen hy voor te ſtellen had, was de bezitting, welke wy vorderden, van het Eiland Lampedoſa, ofte van eenig ander der kleine Eilanden, waarvan er drie of vier waren tusſchen Maltha en de Kust van Africa; dat zodanig een bezit genoegzaam zyn zoude voor het oogmerk, dat wy bedoelden, als zynde dit een post in de Middellandſche Zee, als eene plaats van toevlugt en zekerheid voor een Eskader, dat wy raadzaam mogten vinden op die Zee te houden. Ik liet hem een geruimen tyd, en zonder hem in de reden te vallen, in het brede uitweiden over de groote voordelen, die wy uit zulk eene aanwinning zouden trekken, gelyk ook over het vertrouwen, 't welk de eerſte Conſul in onze vreedelievende gevoelens ſtelde, door tot zodanig een Etabliſſement de hand te leenen.

(Ter verantwoording drong Lord *Withworth* aan, hoe dringend zyne orders waren, om de Onderhandeling tot een einde te brengen, en dat deze geest van de zaak te rekken alleenlyk het uitwerkzel zou hebben, van hem, in de form van een Ultimatum, de termen te doen mededeelen, welken hy aangeboden had, en waar van hy niet konde afgaan.)

„ Op alles, wat ik zeggen konde, (vervolgt zyn Lordſchap,) wierp de Heer *Talleyrand* tegen, de waardigheid en de eer van den eerſten Conſul, die niet gedoogen konden, dat hy tot iets bewilligde, 't welk het voorkomen konde hebben van te wyken voor eene bedreiging. Ik zeide hem, dat het nimmer aangenomen kon worden, dat de eerſte Conſul het recht hadde, om op zulk eene wyze te handelen, als noodwendig naaryver en bekommering by iederen Staat van Europa moest verwekken, en wanneer men opheldering of zekerheid van hem vroeg, ſlegts te zeggen, dat het ſtrydig was met zyne eer en met zyne waardigheid, die te geven. Zulke redenen mogten miſſchien gelden, wanneer zy gevoerd werden tegen zommigen van die Gouvernementen, welken Frankryk gewoon was te bedreigen, of, eigenlyk geſprooken, de Wet voor te ſchryven, maar konden nimmer gebezigd worden tegen Groot-Brittannien, dat zyne Majeſteit het recht had, om zyn gevoelen vry uit te ſpreken, en insgelyks de middelen bezat, wanneer hy verkoos daar van gebruik te maaken, om een ſchutsmuur te ſtellen tegen de eerzugt van eenig byzonder Perzoon, ofte van eenigen Staat, die zig gezind mogt toonen, om de veiligheid zyner Domeinen, of de rust van Europa te bedreigen.

„ Ons geſprek werd door den Heer *Talleyrand* beſloten met my te verzekeren, dat hy deszelfs zaakelyken inhoud nog dien avond aan den eerſten Conſul zoude mededeelen, en waarſchynlyk de gelegenheid hebben, om my den volgenden dag te zien. Ik heb de eer te zyn, enz."

(*getekend*) W I T H W O R T H.

No. 62. PARYS, 25 April 1803.

Aan den Wel Edelen Lord *Hawkesbury*, enz.

„ Mylord! Het geſprek, Saturdag morgen met den Heer *Talleyrand* gehouden, heeft niets voortgebragt, waar uit ik een gunſtiger beſluit kan trekken voor de uitkomst der Onderhandeling, dan toen ik laatſtelyk aan uwer Lordſchap ſchreef. Hy zeide my, dat, offchoon hy des avonds te vooren den eerſten Conſul gezien had, hy niets meer te voegen had by het geen hy op Vrydag my had medegedeeld; dat de eerſte Conſul vastelyk van voornemens was, zyne toeſtemming niet te geven, dat wy Maltha behouden, het zy voor altoos, het zy voor een bepaald tydperk, alhoewel van de twee hy het eerſte boven het ander verkiezen zoude, als het minst ſtrydig zynde met zyne gevoelens; dat hy daarom gelast was, den voorſlag te herhaalen, dien hy my laatſtelyk gedaan had, van toetetreden tot onze vordering van Lampedoſa, of eenig ander der nabuurige Eilanden; en dat, daar ons doelwit was, een Etabliſſement in de Middellandſche Zee te verkrygen, hy zig verbeeldde, dat even dit, 't welk wy zelven hadden opgegeven, volkomenlyk zoude beantwoorden aan alle oogmerken, welken wy mogten wenſchen te bereiken. Maar, in allen gevalle, konde, noch wilde de eerſte Conſul zyne regtmatige vordering laaten vaaren; dat het Tractaat van Amiëns ten vollen vervuld wierd. Hierop konde ik alleenlyk herhaalen, wat ik hem al reeds gezegd had omtrent de onvoldoendheid van zulk eenen voorſlag, en de on-

(*Het vervolg op Pagina twee.*)

TE LEEUWARDEN, ter Drukkerije van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.